

Temat lekcji . OKUPOWANA POLSKA

1. Podział ziem polskich podczas II wojny światowej.

a) **28 września 1939 r. ZSRR i III Rzesza podpisały traktat o granicy i przyjaźni**, zwany drugim traktatem Ribbentrop – Mołotow.

b) administracja ziem zajętych przez Niemców.

Tereny zajęte przez Niemców zostały podzielone na:

- ziemie bezpośrednio wcielone do Rzeszy

c) ziemie okupowane przez Rzeszę przemianowano na **Generalne Gubernatorstwo (GG)** ze stolicą w Krakowie. Na czele GG stanął **Hans Frank**.

d) administracja ziem zajętych przez Rosjan

- Ziemie zajęte przez Rosjan nazwano **Zachodnią Białorusią (północ)** i **Zachodnią Ukrainą (południe)**.
- Wileńszczyznę ZSRR przekazał Litwie.
- 1 i 2 listopada 1939 r. Zachodnia Ukraina i Zachodnia Białoruś zostały włączone do ZSRR jako republiki radzieckie.

2. Sytuacja ludności polskiej.

<u>Na ziemiach zajętych przez Niemców</u>	<u>Na ziemiach okupowanych przez ZSRR</u>
<p><u>Na ziemiach wcielonych do Rzeszy</u> <u>Celem Niemców była germanizacja tych terenów w ciągu 10 lat i wyniszczenie ludności polskiej.</u> Starano się to osiągnąć następującymi metodami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wysiedlano ludność polską z Wielkopolski, Pomorza i Łódzkiego do GG ▪ osiedlanie kolonistów niemieckich ▪ niemieczanie ludności poprzez podpisywanie Niemieckiej Listy Narodowej (Dutsche Volkslist) szczególnie na Kaszubach, Mazurach i Śląsku. ▪ likwidacja polskiego szkolnictwa i instytucji naukowych oraz kulturalnych ▪ masowe egzekucje wybitnych przedstawicieli społeczeństwa polskiego (naukowców, urzędników, nauczycieli itp. – inteligencji)	<p><u>Celem okupacji radzieckiej była całkowita rusyfikacja zajętych terenów, wprowadzenie radzieckiego systemu politycznego i gospodarczego poprzez:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nadanie całej ludności Zachodniej Białorusi i Ukrainy obywatelstwa radzieckiego (2.11.1939) ▪ wprowadzono paszportyzację - zmuszenie Polaków do przyjęcia paszportu ZSRR; było to związane z przymusowym poborem do Armii Czerwonej, ▪ aresztowanie żołnierzy, oficerów, przedstawicieli administracji, nauczycieli, lekarzy, właścicieli fabryk, majątków ziemskich, ▪ deportacje (wywózka) ludności polskiej do Kazachstanu, do północnej części ZSRR, na Syberię. Deportacje objęły aresztowanych wraz z rodzinami. Dotyczyły one: urzędników

1

<ul style="list-style-type: none"> ▪ wywózki do obozów koncentracyjnych (Dachu, Buchenwald, Sachsenhausen, Mauthausen) ▪ wymiana pieniędzy niekorzystnie dla Polaków	państwowych, nauczycieli, policjantów, straż graniczną, wojskowych. Pierwsza deportacja miała miejsce w nocy z 9/10.02.1940 r. Tylko w 1940 r. wywieziono około 800 tys. osób.
---	--

W Generalnym Gubernatorstwie

Celem okupacji było maksymalne wykorzystanie surowców naturalnych i wykorzystanie Polaków jako taniej siły roboczej.

Starano się to uzyskać następującymi metodami:

- likwidacja polskich organizacji politycznych
- pozostawienie polskiego szkolnictwa podstawowego i zawodowego i likwidacja szkolnictwa średniego i wyższego
- pozostawienie niektórych instytucji: PCK, PKO, Granatowej Policji, Rady Głównej Opiekuńczej (organizacja charytatywna)
- likwidacja muzeów, teatrów, bibliotek,
- grabież dzieł sztuki
- eksterminacja (wymordowanie) wybitnych przedstawicieli polskiej inteligencji np. aresztowanie profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego i osadzenie ich w obozach koncentracyjnych;
- likwidacja polskiej prasy z wyjątkiem wydawnictw okupacyjnych
- wywózki na roboty do Niemiec
- narzucanie kontyngentów rolnikom (całe wyprodukowane zboże i mięso miało trafiać w ręce niemieckie)
- wprowadzenie segregacji rasowej – sklepy, kawiarnie itp. tylko dla Niemców
- wprowadzono żywność na kartki
- wprowadzenie godziny policyjnej
- konfiskata majątku publicznego i niekorzystna wymiana pieniądza
- tworzenie obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu, Stutthofie, Treblince.
- zaczęto eksterminację ludności żydowskiej

- konfiskata i upaństwowienie majątków ziemskich (kolektywizacja wsi)
- nacjonalizacja (upaństwowienie) przemysłu, transportu, banków,
- 230 tys. jeńców polskich umieszczono w obozach, więzieniach, łagrach (obozy pracy); m.in. około 15,7 tys. oficerów, policjantów, żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza umieszczono w obozach w Starobielsku, Kozielsku i Ostaszkowie. W marcu 1940 r. podjęto decyzję o ich likwidacji. W kwietniu i maju 1940 r. ich rozstrzelano: jeńców z Kozielska w Katyniu, a jeńców z Ostaszkowa i Starobielska w Charkowie i Twerze.
- zamykano świątynie, konfiskowano majątek Kościoła, prześladowano księży, zamknięto seminaria i wydziały teologiczne, pozbawiono siedzib władze kościelne,
- niekorzystnie wymieniono walutę (złotówki na ruble)
- grabiono dzieła sztuki
- język białoruski i ukraiński językiem oficjalnym

Polecenie: Dziś wyjątkowo obszerny temat: Poznamy obraz okupowanej Polski.
Droga Uczennico, Drogi Uczniu przeczytaj dokładnie tekst. Porównaj sytuacje ludności polskiej na terenach zajętych przez Niemcy i ZSRR. Przepisz do zeszytu podkreślone zdania.

W celu utrwalenia wiadomości zapraszam do obejrzenia filmiku
<https://www.youtube.com/watch?v=5zwjkj6rLN4>